

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Series Romanorum Pontificum Cum Reflexionibus
Historicis**

Kolb, Gregor

Augustæ Vindelicorum, 1727

VD18 14497719

Seculum Septimum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70934)

SERIES
ROMANORUM
PONTIFICUM.

PARS II.

Seculum Septimum.

LXVII. Sabinianus, Thulcus.

NONNULLIS Scriptoribus avaritiæ arguitur, quòd famis tempore triticum copiosò aurò pauperibus etiam vendiderit, à Gregorii M. liberalitate longissimè remotus. Hujus etiam D. Pontificis Gregorii libros haud æquò accepisse animò, scripserunt; quos proin libros è medio sustulisset, si per ipsum horum authorem licuisset, qui ter in somno spectabilis fuisse dicitur Sabiniano, ut eum ab hoc dedecore deterreret. Vituperiò hæc sanè, laude verò digna sunt, quòd lumen nunquam facile extinguendum sacris in ædibus requireret, ut erga Deum Evcharisticum in hominum animis perpetuum amorem accenderet. Statuisse insuper fertur, ut Monachi, nec minùs Clerici campanæ sonitu convocarentur ad Psalmos Davidicos statutis horis canorâ voce recolendos. Hæc egit Sabinianus brevi admodùm temporis spatio, scilicet non nisi quinque mensium Pontifex. Mortuus est an. 605.

LXVIII.

LXVIII. D. Bonifacius III, Romanus.

D GREGORII M. & Sabiniani Pontificum Constantinopoli Legatus, tum demum Pontifex Clericorum suffragiis electus est, postquam Sedes Pontificia annò integrò cum sesqui mense relicta est vidua. Evicit istandem, ut annuente Phoca aliàs tyranno veriùs quàm Imperatore Cyriacus Patriarcha Constantinopolitanus Romanam Ecclesiam omnium Ecclesiarum Caput agnoverit, lite penitus de *Ecclesiarum Primatu* sublata. Peracto hoc gravi negotio vitam perfecit suam morte perfecta mense Pontificatùs sui 8. anno 607. Vide reflexiones hujus seculi.

LXIX. D. Bonifacius IV, Marfus Italus.

IN Monasteriis D. Benedicti quondam vir religiosissimus post decimum ab obitu Bonifacii III, mensem creatus Supremus Romæ Antistes Monachis sui temporis privilegium concessit, ut more Clericorum ipsis liceret suis in templis Sacramenta administrare. Templum Pantheon in sacram convertit ædem Divorum Martyrum honoribus dedicatam; quam copiosis eorum Reliquiis ornavit. Princeps tamen honor post DEum ejusdem Virgini Matri datus est, unde nomen templo venit *Sanctæ Mariæ ad Martyres*, inter quos ipse Bonifacius sanctitate conspicuus numeratus est an. 614. Sedis 6. longo desiderio, & Martyrum veneratione Martyr.

LXX. A-Deodatus, Romanus.

HAUSTA in D. Benedicti cœnobiis summa morum probitate & doctrina his veluti duobus passibus summum attigit dignitatis verticem, communi omnium Clericorum suffragiò electus Pontifex. Geminis aliis factis memoriâ dignissimis eximiam sibi comparavit famam; hominem enim morbo elephantiacò affectum oris osculo repentiè sanavit: labem verò Simoniacam adeò detestatus est, ut infames etiam fœminas admitti præceperit, quæ contra Simoniacos testimonium dicerent. Totius ipse Ecclesiæ testimoniò probatissimam clausit vitam an. 617. Sedis 3.

LXXI. D. Bo-

LXXI. D. Bonifacius V. Neapolitanus.

DUM subesse majoribus in D. Benedicti Monasterio didicit, toti Ecclesie præesse doctus fuit, cujus curam gessit prorsus singularem: præter regna & regiones omnes alias Anglia testis est, cujus Regem Eduardum suos errores dedoceri curavit, ut relicto deorum cultu uni DEO adhereret firmissimus & uni Ecclesie. Daturus aliud incrementum Anglicanæ Ecclesie, pallium uberrimæ potestatis insigne Justo Rossensi Episcopo misit. Cura in universam Ecclesiam singularis eluxit ex eo etiam, quod ejusdem immunitatem seu asyllum novis legibus firmaverit, labe verò Simonie infectos, ubicunque terrarum inventi fuissent, ab aris removeri jusserit, non nisi anathematis poena coercendos. De universis itaque optimè meritis, præmiorum locum adiit an. 625, Sed, 7.

LXXII. Honorius, Campanus.

IN Pontificum seriem ad lectus continuò domum suam paternam, quam in Laterano habebat amplissimam, in Monasterium & templum convertit, Divis Apostolis Andreae atque Bartholomæo sacrum. Dein ad reformandum Clerum conversus, schisma Istrianum septuaginta annis continuatum sustulit; Fortunatò Patriarcha ob schisma ac hæresin depositò, Eminuit in præclaro hoc opere Reipublicæ Venetæ studium, quæ idcirco *Reipublicæ Christianissimæ* insignita est honorifico nomine ab Honorio. Herachum Imperatorem etiam ad saniora consilia aliquando capefenda à Pontifice persuasum fuisse, scribunt dignissimi fide Historici, eidem pro comperto habent omnes, Crucem Servatoris nostri sacratissimam è Perfide relatum fuisse ab eodem Imperatore; unde ab Honorio dies Exaltationis S. Crucis toti Ecclesie festus est indictus. Amore igitur & desiderio affixus Cruci Honorius è terra in coelum est exaltatus an. 638. Sed 12.

LXXIII. D. Severinus, Romanus.

ACLERICIS electus, ab Isacio Exarcho Ravennatenfi Cesaris loco confirmatus est. Tanti valuit eo tempore Imperatorum vis potior, quam jus, ut, nisi confirmati fuissent ab Imperatoribus

bus Pontifices, quietis federe concessum non fuerit. Verùm nimis carò stetit pretiò imaginaria hæc Severini confirmatio ; vidit enim ab Isacio eodem rapi Lateranensis Ecclesiæ thesauros. Expertus est idem turbatissima tempora ob hæreses tum in Africa, tum in Asia, tum etiam in Europa passim invalescentes, plurimis privato spiritu seductis. Fortiter tamen obstitit quibuscunque hæreticorum machinis, præsertim verò Heraclii tandem Monothelitæ, cujus Ecthesin seu Fidei explanationem condemnavit. Inopinâ morte sublatus est brevi Constantinopolis Episcopus novæ Ecthesis & hæresis hujus auctor ; Imperium verò Heraclii à Saracenis magna ex parte occupatum. Inter invasores Imperii Ducem egit Mahometes, cum quo pene mortuus est D. Severinus, exitum tamen nactus à Mahomete diversissimum an. 639. Sed, 1. non completo.

LXXIV. Joannes IV. Dalmata.

HERACLII Ecthesin atque edictum, in quo nec unam, nec duas in Christo naturas nominari præcepit, edictò contrariò refutavit eidemque auctoritatem omnem denegavit, duas præcipientes in Christo nominari, sicut sunt, substantias ; eum in finem indictâ Romæ Synodo Monothelitarum hæresin denuo condemnavit. Paruit hac in parte tandem Imperator, fulmen Sedis Romanæ metuens, aut verius seditionem in subiecto populo. Nec sic satis futuris rerum eventibus prospectum esse existimavit providus Pontifex ; in dicta enim & facta Honorii Antecessoris inquisivit sedulo, ut genuinum ejusdem sensum ostenderet universis, quos inter erant, qui Honorium Monothelitarum numero accensum cupiebant auctoritatem suæ sectæ à Summo Præsule mutuaturi, aut minimum summam Sedem traducèri more hæreticorum communissimo. Mortuus est Joannes an. 641. Sedis 1. mens. 9.

LXXV. Theodorus, Hierosolymitanus.

DUOS Reipublicæ Christianæ turbatores præcipuè sibi oppositos habuit, utrumque Constantinopolis Episcopum, utrumque Monothelitam, Pyrrhum nimirum ac Paulum ; quorum primus ipsi aulæ Cæsareæ de hæresi maxime suspectus ex urbe tandem mi-

R. P. Kolb Series Pont. Pars 1.

M

grare

grare jussus, venit in Africam, ubi tamen à D. Maximo aliisque Africanis Episcopis erroris sui convictus Romamque delatus à Theodoro Pontifice perbenignè susceptus fuit, quòd culpæ suæ publicam profiteretur poenitentiam. Verùm rei hujus famâ Constantinopolim ad Constantem Imperatorem & Paulum Episcopum delatâ, hic partim in iram effusus, partim dolis intentus suas in partes facilè traxit Constantem, eidem persuadens à Theodoro vim Pyrrho illatam fuisse, ut palinodiam caneret, & Monothelitis contradiceret. Clam igitur Româ evocatus Pyrrhus Ravennam ubi pervenit, continuò colorem mutavit apertus denuò Orthodoxæ Fidei hostis. Haud profuerunt suggesta consilia, nec minæ à Theodoro per nuntios intentatæ; latâ igitur à Pontifice anathematis sententiâ, in dies augmentum sumpturunt mala innumera: in Christicolas siquidem tanta suscepta est persecutio, ut par fuerit Neronianæ. Dum ergo tot cecidère Constantinopoli Martyres, tum his, tum aliis trophæa erexit Pontifex, trophæo ipse simili dignissimus, cum mala tulit plurima per Martyribus, dum vixit, & morte defunctus est an. 649. Sedis 7. Mens. 5.

LXXVI. D. Martinus, Tudertinus.

IN Umbria natus convocato Romæ centum & quinque Episcoporum coetu condemnavit Typum, seu Fidei formulam à Constante Imperatore datam, à Paulo Monothelita verò dictatam. In novas igitur furias actus Paulus, subornatis falsis testibus Pontificem coram Constante gravissimorum criminum reum egit adeò, ut mandante eodem Olympus Ravennæ Præfectus cum copiis Romam venerit, ac nocte nato Servatori DEO sacratissima in Pontificem stringi gladium jusserit, dum sacram Hostiam Olympio Summus Sacerdos porrexit. Actum fuisset de vita Viri Sanctissimi, nisi manus militis sacrilega continuò obriguisset, obcæcatò pari poena utròque oculò. Præsentissimum hoc miraculum aperuit equidem mentis aciem Olympio, non verò Calliopæ Imperatoriò ministro, qui novis cum mandatis ac militum copiis venit Romam, ubi captum ex insidiis Pontificem navigiòque impositum Constantinopolim perduxit: is verò spretis tum blanditiis, tum minis mandante Tyranno primùm diebus nonaginta duro carceri est inclusus, ex quo reductus, & à corruptis testibus accusatus, sacrisque Vestibus spoliatus, atque publico in foro

foro cunctarum opprobriis est expositus. Tantum vitæ ac vigoris vix superaret, ut graves catenas ferret, quibus ligatus octoginta alii in captivitate transigendi erant. Interea animam exhalavit Paulus, felicem, si serio ac poenitenti animo protulit voces ultimas, quibus sua scelera, innocentiam verò Pontificis publicè testatus est Imperatori, qui tamen in scelere pertinax Martinum in Cheronesum insulam ejecit exulem, ubi per biennium, extrema omnia perpeffus diem extremum obiit an. 654. Sedis 5.

LXXVII. D. Eugenius I. Romanus.

EXPULSO in exilium D. Martino, vices hujus in se suscepit tanta omnium approbatione, ut à Clericis universis oblatum ei fuerit ejusdem munus, cujus Vicarium per annos geminos egerat. Sex tamen duntaxat menses numeravit Pontifex, de quo sufficiat dixisse, quòd fuerit mira pietatis, religionis, mansuetudinis, munificentie & sanctitatis. His eum afficit laudum encomiis Platina Historicus in vituperiis quandoque copiosior, quàm Pontificum laudibus. Mortuus est D. Eugenius an. 655.

LXXVIII. D. Vitalianus, Italus.

APRUTII natus pretiosissimis donis à Constante Imperatore est honoratus, postquam creatus est Pontifex. Romam dein ipse advectus venit Imperator, ubi humanissimè à Pontifice, Clericis, ac populo universo acceptus, suâ suorumque præsentia Romanis haud ingrato spectaculo fuit. Verùm quinto post adventum suum die accepta per nuntium Græcorum suorum in Italia clade, continuò ad directionem conversus, intra paucorum dierum spatium Romam penitus spoliavit, sæviens maximè in ædes sacras, quibus spoliandis prædatores antehac Romæ barbaros longè superavit. Tantis pressus malis Vitalianus Ecclesiæ suum honorem ac ornatum reddere, quantum temporis iniquitas permiserat, multo labore conabatur. Illud imprimis egit, ut cantum Ecclesiasticum pristino suo vigori restitueret, partim etiam

augeret; unde hominum vocibus & harmoniæ reliquæ organi etiam sonum addidisse fertur. Annis pene quatuordecim rexit Ecclesiam, post quos diem obiit ultimam omnium opinione Sanctus, an. 669.

LXXIX. A-Deodatus II. Romanus.

O B eximiam virtutem Summum Sacerdotium in se suscipere adactus, præter singularia in ædes sacras collata beneficia monasterium D. Erasmi in Coelio monte structuris novis & amplissimis redditibus locupletavit eodem in monasterio D. Benedicti regulis quondam dabat ipse operam doctus in solitudine toti imperare Ecclesiæ. Imperata sub eodem facere cogebantur ante alios Græci Monachi Nestorii sectatores, quos Româ expulit: Ravennæ verò duos Archiepiscopos Maurum atque Reparatum ab aris removit, quod suos Clericos Pontificis jurisdictioni subicere negassent. Placere hæc aliæque Adeodati præclara facta Imperatori Constantino, cum quo amicitiae vinculo conjunctus, Monothelitarum hæresin penitus tollere laboravit junctâ Imperatoris operâ fortior; verum glorioso hoc occupatus labore inter copiosissimas omnium proborum lacrymas tumulo est illatus anno 676. Sedis. 7.

LXXX. Domnus, Romanus.

N ESTORIANÆ hæresis reliquias diversis inclusit coenobiis, earum vires & omni veneno virus magis noxium ab invicem separando, ut pauciores, vel nullos deinceps inficerent. Exemplum etiam Adeodati strenuè secutus Constantini Imperatoris amicitiam coluit constanter, cum quo etiam collatis consiliis & auxiliis in id incubuit maximè, ut indicta Synodo Monothelitarum hæresis penitus extirparetur. Verum arduis his desideriis immortalis est subito anno 678, Sedis 1.

LXXXI. D.

LXXXI. D. Agatho I. Sículus.

Primùm connubii vinculo ligatus, eoque post decennium solutus scientiæ junxit virtutem maximam in D. Benedicti familiis, è quibus ad summam dignitatem evocatus editorum miraculorum multitudine Thaumaturgi sibi nomen attribuit. Constitutus Summus Pontifex Concilium Lateranum, & mox Constantinopolitanum III, inter Oecumenica IV, convocavit, in quo tandem Monothelitarum impia placita penitus fuerunt abolita, Macario Antiochiæ Patriarcha publicè turpissimum fraudum ac mendaciorum convicto. Concilio præsens aderat Constantinus V. Imperator, Magni Constantini gloriosus æmulator, à quo Pontifex impetravit facilè, ut ab ejus tempore nullus Imperatorum quicquam moveret de confirmatione Romani Episcopi, qualem sibi arrogarunt priorum Imperatorum nonnulli, jure, an injurià parùm anxii. Confecto hoc immortalis opere vitam mortalem finiit D. Agatho meritis gravissimus & annis, quorum ultimus erat ætatis nonagesimus, Salutis 682. Sedis, 5.

LXXXII. D. Leo II. Sículus.

A NNO uno pene cum dimidio sine Summo Antistite fuit Romana Ecclesia; tum demum ex Ordine D. Benedicti selectus D. Leo II. *communis omnium parentis* nomen ob summam suam in omnes liberalitatem est consecutus. Synodum Constantinopolitanam sub D. Agathone finitam ea ratione comprobavit, ut eos omnes refractarios anathemate ab Ecclesiæ accessu removerit, quos præfente Imperatore Constantino sacra Synodus condemnarat. Eiusdem Constantini operà in ordinem quoque redegit Ravennatensium Antistites, qui Exarchorum potentiâ freti, parvi pendebant Romanam curiam, ut suam pluris facerent, quoties novus aut eligendus, aut confirmandus foret Episcopus. Usus pallii quoque Archi-Episcopis concedi gratis jussit, ut mederetur Simonie malis. Inter alia concentum Musicorum in Ecclesia suaviorem reddidit ipse Musicæ artis peritissimus; huic igitur meritò præconium dicit, & laudes canit Ecclesia, quam tantopere ornavit meritis laude dignissimis an. 1. Sed, non completo, Christi verò 684. mort.

LXXXII. D. Benedictus, II. Romanus.

DIVO Benedicto par nomine, sanctitate & regulâ filius, totius Ecclesiæ pater, in folio secutus est D. Leonem II. frater fratrem, si vitæ methodum & regulam attendamus. Is plures Romæ easque Principes Ecclesiæ restauravit, ardentissimè diligens decorem domûs DEL. Prævenere, ut opinor, D. Benedictum hunc suis favoribus Calitres, quorum beneficiô datum est, ut Constantinus Imperator sanctionem de non confirmando deinceps ab Imperatoribus Pontifice Constantino poli Romam miserit. Argumento præter alia Imperatori huic fuerunt insignes hoc in Pontifice virtutes, quibus adeo permotus fuit, ut paternæ Benedicti curæ atque custodiæ suosmet filios enixè commendârit, & Augusti Genitoris loco deinceps haberetur Summus Pontifex, qui universam Ecclesiam semper amavit ut Sponsam ardentissimè, amore ejusdem & honore Sponsus dignissimus, qui fuit mortuus an. 685, Sed, mens. 8.

LXXXIV. D. Joannes V. Syrus.

ANTIOCHIÆ natus successit Benedicto II. in officio Pontificis haudquaquam expectata Imperatoris confirmatione nunquam necessaria, quam etsi Constantinus jure sibi deberi haud posset prætere eo præsertim tempore, multi tamen ne quid moliretur, anxie metuebant, bene memores inconstantia, cui etiam Imperatores quocunque nomine insigniti sæpe fuerant obnoxii. Et sanè timorem, quem adimere poterat Constantini in bene coeptis virtus & constantia, eundem augebat mors hujus ipsius Imperatoris, quem è vestigio in tumulum usque secutus D. Joannes annò 686. unius anni Pontifex, cujus præclara desideria falce immatura mors præcidit.

LXXXV. S. Conon, Thrax.

INTER S. Benedicti Religiosos Coetus primùm educatus, dein verò in Cardinalium numerum cooptatus supremum denique honoris apicem conscendere est jussus, inter duos litigantes invitus magis, quam gavi-

gavifus tertius. Theodorus & Petrus erant, quorum priorem Clerici, posterioriorem verò vox populi in Pontificem deligendum esse putabant: mutata tamen populi voce, & in Clericis animi sententiâ, dum omnibus placuit Conon, mors ejus displicuit undecimo Pontificatûs mense annò 687.

LXXXVI. D. Sergius, Syrus.

THEODORO & Paschale geminis Cardinalibus summam Sacerdotii dignitatem ambientibus, eandem adeptus est S. Sergius, dum minimè ambiit. Cessit facilè jure suo mitior Theodorus, quàm Paschalis, qui monasterii claustris coercendus fuerat, tenebris aptior, quàm luci. Haud pacatior res erat in Oriente; Justinianus enim Imperator Callinici Patriarchæ Constantinopolitani circumventus dolis, conciliabulum congregavit, in quo plurima eaque Orthodoxæ doctrinæ adversa capita sua manu firmârunt Legati Pontificii à Callinico etiam insipere docti. Verùm his Romam quamprimum revocatis, Justiniano furenti constantissimè restitit Sergius. Missus igitur cum exercitu militiæ Dux Zacharias Romam venit, ut captivum Pontificem Constantinopolin perduceret. Verùm Romanis civibus ad arma convolantibus territus Zacharias eas in rerum angustias venit, ut locum sibi ad fugam reliquum haud inveniret, nisi apud Sergium, à quo perbenignè susceptus est, atque sub strato Pontificio reconditus, ne à furente populo comprehensus occideretur. Haud ita prosperè successit res Justiniano; is enim truncatis naribus in exilium missus novennio toto Tiberium Imperii sui invasorem tulit animò amarissimò. Interea variè exornavit Sergius Romanam Ecclesiam; cui etiam incrementum dedit, dum Batavis, Saxonibus & Frisonibus misit novos in vineam Domini operarios, qualem & ipse
suprema cum potestate egit annis 13, copiosissimum denarium nactus

an. 701.

Reflexio

Reflexiones Historicae supra Seculum VII.

DUO fuerunt hoc Seculo Pontifices, qui in hæresin incidisse referuntur. Primum eorum fuisse dicunt Honorium I, quòd Monothelitarum errores probárit, & ipse docuerit. Ita de Honorio senserunt Nilus Archimandrita author Græcus Seculi undecimi, Magdeburgenses, & ex Catholicis ipsis quidam inferiùs referendi. Assertionem autem suam probant

Primò duabus epistolis Honorii, quibus Sergii Monothelitarum principis hæresin probasse dicitur.

Secundò ajunt, in sexta Synodo damnatum esse Honorium tanquam hæreticum, & ejus epistolas fuisse combustas.

Tertio in septima Synodo iterum fuisse damnatum Honorium cum Sergio & aliis Monothelitis.

Quartò in Synodo octava judicatum fuisse asserunt, quòd à Concilio sexto de hæresi fuerit accusatus.

Quintò probant ex epistola Agathonis Pontificis, in qua Honorio anathema dixisse refertur.

Sextò ex epistola Leonis II, Pontificis, in qua Honorium execrari videtur, quòd Sedem Apostolicam hæresi sua contaminaverit.

Septimò Honorium Monothelitam fuisse testantur varii Scriptores tum Latini, tum Græci, quales fuerunt Tarrhasius Episcopus Constantinopolitanus, Theodorus Episcopus Hierosolymæ, Epiphanius Diaconus, Pfellus, Beda & Melchior Canus. Atque ex his septem argumentis planum esse ajunt, Honorium certè fuisse hæreticum.

Responsio I.

RESPONDIT pridem C. Bellarminus ad omnia hæc & ad primum quidem, dum demonstravit ex ipsis Honorii epistolis, quòd semper docuerit dari in Christo duas voluntates, unam Divinam, alteram humanam: nondari verò duas voluntates tales, quales in alio longè sensu in hominibus dari ipsa Scriptura dicit, dum ait, *carnem adversus spiritum concupiscere.*

Ad

Ad secundum respondit & ostendit, quod Græci ex odio Romanæ Ecclesiæ in suis libris corruerint acta Synodi III. IV. V. VI. & VII. Respondit etiam Turrecremata author Hispanus ex Ordine D. Benedicti, quod si sexta Synodus condemnasset Honorium, errasset in quæstione facti, seu ex falsa informatione; errare autem Concilia posse in quæstionibus de puro facto, etiam Doctores Catholici fateantur.

Ad tertium respondit, Patres septimæ Synodi secutos fuisse Synodum sextam, & solum ea repetisse, quæ in sexta Synodo legerunt; cum igitur sextæ Synodi acta fuerint corrupta, errare etiam facile potuit circa factum hoc septima Synodus.

Ad quartum respondit, falsum esse, quod in octava Synodo fuerit Honorius condemnatus; nec etiam narratum aut relatum fuisse probavit, quod condemnatus aut judicatus fuerit in sexta Synodo tanquam hæreticus. Adhæc, quod si indicasset Synodus octava, Honorium fuisse judicatum & condemnatum, dupliciter in facto errare potuisset, ex falsa nimirum informatione de Honorio data, & simul ex falsa relatione data de Concilio. Denique si Patres horum Conciliorum existimarunt, hæreticum fuisse Honorium, aliud non judicarunt, quam quod privatis litteris foverit hæresin Monothelitarum. Ad summum ergo sequeretur, quod fuisset hæreticus ut Doctor privatus.

Ad quintum respondit & demonstravit, quod Melchior Canus bis erravit in relatione epistolæ Agathonis; non enim in epistola invenitur Agathonem anathema dixisse Honorio. Item epistolam illam ab Agathone non ad Concilium, sed ad Imperatorem scriptam fuisse constat.

Ad sextum respondit, epistolam Leonis fuisse corruptam; cum etiam ipsa sit pars Concilii VI. Secundo opponit uni huic Pontifici plures alios in hac quæstione facti uno Leone potentiores.

Ad septimum respondit obijciens auctores auctoribus, plures paucioribus, antiquiores recentioribus. Ostendit etiam malè citari Bedam pro adversariis. Legatur itaque C. Bellarmini lib. 4. de Roman. Pont. ubi fufissimè Honorium Pontificem defendit.

Alter fuit D. Martinus, quem Magdeburgenses centur. 7. c. 20. accusant, quod in epistola quadam docuerit, non esse dandam veniam Presbyteris, vel Diaconis post Ordinationem suam peccantibus, quæ doctrina videtur esse species Novatianismi.

Responsio II.

D. MARTINUS non loquitur in ea epistola de venia peccatorum, sed de restitutione ad pristinum officium aut ministerium. Neque loquitur de quibusvis delictis, sed de peccatis admodum gravibus, aut enormibus, ob quæ in Ecclesia Veteri sæpè deponebantur Presbyteri & Diaconi, quibus, si resipuerint, data quidem est venia à peccatis, minimè verò concessa est restitutio in officium pristinum. Ita habet Jus Pontificium; ita habet consensus Scriptorum veterum, ex quibus C. Bellarminus etiam suum desumpsit responsum.

Reflexiones contra alios hujus Seculi Pontifices,

FUERUNT alii hoc Seculo Pontifices, qui etsi in Fide errasse ne quidem ab hæreticis dicantur, errores tamen alii ipsis imputantur. Pontificum illorum

Primus est Sabinianus, qui cereorum in Servitiis Divinis accensorum auctor fuisse dicitur ab Academicis Coburgensibus.

Secundus est Bonifacius III, à quo Phocam Orientis Imperatorem enormium scelerum suorum absolutionem impetrasse unanimiter dicunt Lutherani &c. Historici; ea tamen conditione datam fuisse absolutionem hanc scribunt, ut Imperator Oecumenici Episcopi titulum Bonifacio concederet. Et hanc ob causam inter Pontifices primus Anti-Christus fuisse ab iisdem Historicis traditur. Hæc & alia in oblongos extendunt discursus, & crises suo genio accommodatas, ex quibus capita erui possunt sequentia.

- I. Usus cereorum ac luminum in Ecclesia Romana primum hoc Seculo fuisse introducum.
- II. Bonifacium III, fuisse primum Anti-Christum. Hunc item primum fuisse dictum *Papam*.
- III. Varios Monachorum Ordines hoc Seculo fuisse introductos.
- IV. Eosdem Monachos à jurisdictione Episcopali fuisse exemptos, invitis licèt Episcopis.
- V. Eos ipsos Monachos fuisse pigros & otiosos.
- VI. Pontifici Romano per eos Monachos omnia innotuisse.

Respon-

Responsio I. ad I.

QUOD Sabinianus Pontifex usum cereorum ac luminum in Ecclesia Romanam non primò introduxerit, constat abundè ex eo, quòd in Veteri Testamento usus huic non absimilis jam viguerit; unde Sacerdotes Hierololymam ex captivitate Babylonica reduces *ignem sacrum in crassam aquam conversum* invenerunt, quæ virtute Divina conversa est denuo in ignem, 2. Machab. 1. Secundò quòd luminum usus ac lampadum jam primò, scilicet Apostolico Seculò fuerit in Ecclesia, est omnium veterum Scriptorum communis consensus. Legatur hac super re Theophil. Raynaud. Tertio D. Urbanus Pontifex, qui mortuus est annò 233, manifestissimum facit, jam primis Ecclesiæ Seculis sacra lumina in templis arfisse; is enim præcepit, ut argentæ lampades remotis aliis vilioribus ignem in templis perpetuum alerent, si tamen proventus annui sufficerent. Quarto usus Cerei Paschalis jam primis post Christum natum Seculis notissimus erat Ecclesiæ; ardebant enim ejusmodi cerei in Parochiis præsertim majoribus, unde D. Zosimus Pontifex jam anno 419, extendit usum hunc etiam ad Parochias minores. Quinto per usum cereorum aut ignis sacri tum Vetus tum Nova Ecclesia aliud designari non curavit, quàm vivæ fidei, & ardentis charitatis ignem, quem Divinus Sponsus in prudentibus Virginibus admodum probavit; in fatuis verò virginibus cum ignem hunc penitus extinctum invenisset, coeli aditu his penitus interdixit. Alet igitur Romana Ecclesia prudentis Virginis instar ignem sacrum, eumque perpetuum, ridebit interea Ecclesiam Lutheranorum, Calvinorum &c. instar fatuæ virginis clamantium; *Date nobis de oleo vestro, quia lampades nostra extinguuntur.*

Responsio II. ad II.

CUR Bonifacius III, sit, aut vocari possit primus Anti - Christus, etsi longissimè meditemur, speculemur, & ejus gesta discutiamus, nihil huic nomini in eodem aptum inveniemus. Aliud etiam non invenerunt ipsi Magdeburgici &c. quàm quòd primus omnium Pontificum *Oecumenici Episcopi* sibi proprium fecerit nomen. Verùm jam superius demonstratum est, dum agebamus de gestis D. Petri, hunc ipsum

jam fuisse Episcopum universalem. Aliud ipsi, ut ex omnibus allatis testimoniis apparet, non defuit, quam fortè Græcum hoc vocabulum *Oecumenicus*, quo de nomine si litigare velint heterodoxi, habent rem suis Academicis dignam. Forsan ideo tantopere vituperandus est Bonifacius, quòd à Phoca Imperatore hoc nomen sibi datum acceperit? Quæro ego hìc ex adversariis, à quo Imperatorum, Regum aut Principum datum sibi acceperint hoc nomen, quo nostris temporibus malunt vocari Evangelici, quam Lutherani &c. cum tamen quintum hoc Evangelium Lutherus faber cum sociis sibi similibus cuderit? Si vel Elisabetha Angliæ Regina dedisset, non displiceret certè ipsis nec datum nomen, nec dantis persona regia, etsi ipsa Regina cum Imperatore Phoca multum certaverit, ut sceleribus & crudelitate virum vinceret foemina. Quæ adeò non displicent Historicis Non-Catholicis, ut Elisabetham hanc sua ob facinora Superis æquent. Perpendant hi igitur, quam parum hìc contra Romanos Pontifices, contra se ipsos verò loquantur plurimum: surs enim ipsi viris Principibus, imò & foeminis potestatem *Sacram & Summam* in rebus cunctis adeò tribuunt, ut res & nomina ab ipsis data placeant. Nihil simile agnoscit Romana Ecclesia, ut tribuat DEO, quæ DEI sunt, nihil adimat Cæsari, quod est Cæsaris. Caterum tam res, quam nomen rei, de qua hìc nobis sermo, longissimo ante Phocam tempore in Romana Ecclesia vigeabant; nam hoc ipso nomine totum Chalcedonense Concilium nominavit D. Leonem M. *Oecumenicum Episcopum*. Fatentur autem Hübnerus & omnes alii Lutherani Historici, Concilium hoc fuisse celebratum annò 451. à 630. Episcopis, quorum nullus ne quidem cogitaverit sibi arrogare hoc nomen. Quærent fortè hìc Academici Coburgenses cum Hübnero & aliis: An igitur omnino nihil impetravit à Phoca Bonifacius III. Respondemus; hoc impetravit; liberatus nempe tandem fuit à longiori vexa, ut ajunt, quam sustinuerunt Sabinianus, Gregorius M. & alii Antecessores Pontifices tum ab Imperatoribus, tum à Patriarchis in Oriente. Plus certè non constat ex Historia veteri de Phoca Imperatore. Dum verò Pseudo-Historici audent dicere, Phocam Imperatorem, ut impetraret absolutionem de enormibus suis criminibus à Bonifacio III. concessisse huic Pontifici *Titulum Oecumenici Episcopi &c.* hoc iterum non pugnat contra Romanos, sed potius eisdem patrocinatur. Vel enim Phocas censuit sibi necessariam esse Romani Pontificis veniam, vel non? si censuit

cessit non esse sibi necessariam, tunc infirma est horum Historicorum obiectio. Si vero cessit sibi esse necessariam, tunc agnovit in Romanis Pontificibus longè majorem Authoritatem, Jurisdictionem ac Potestatem sacram, quàm in ullo suorum Patriarcharum Orientalium, à quibus veniam consequi facillè potuisset. Demus igitur quibuscunque nostris adversariis, Phocam Imperatorem à Bonifacio III. impetrâsse absolutionem; sed si hoc concesserimus, meritò sic concludemus: si in arido ligno hoc factum fuit, in viridi quid fuerit factum? si Imperatorum omnium pene crudelissimus & sceleratissimus tantam in Romanis Pontificibus agnovit potestatem, quantam jam agnoverint Imperatores priores omnium virtutum genere conspicui, Constantini duo, duo item Theodosii, duo Valentiniani, Martianus, Gratianus, Justinianus, Justinus & alii Romanæ Fidei addictissimi? Nam hi universi ac singuli non solum opere ipso facti sunt, Romanos Pontifices fuisse Episcopos universales, sed & verbis satis expresserunt. Singulorum Imperatorum verba, quibus id ipsum testati sunt, inveniri possunt in lib. Christoph. Ott. Secul. VII. annotat. 5. & aliis. Atque ex his apparet, ex quàm prorsus vano titulo Pontificum Romanorum hostes Bonifacium III. Anti-Christum dicere præsumserint. Apparebit autem hoc ipsum magis, si hac super famosa, aut potiùs infami quæstione consulatur G. Bellarminus, qui per 23. capita, seu per integrum librum tertium de Romano Pontifice ad oculum demonstrat:

- I. Anti-Christum unicum ac certum quempiam hominem futurum esse, non verò plures, prout plures fuerunt Pontifices Romani.
- II. Anti-Christum nondum venisse; quam propositionem firmat sex demonstrationibus solidissimis.
- III. Anti-Christi nomen haudquaquam posse convenire Romanis Pontificibus, quod idioma Hebraico & Græco maximè demonstrat.
- IV. Anti-Christi characterem in Scriptura expressum non convenire Romanis Pontificibus, quod ab inductione omnium errorum hac in re ab Heterodoxis allatorum ostendit.
- V. Anti-Christi nativitatem non convenire Romanis Pontificibus, cum nec Bonifacius III. nec alius Romanorum Pontificum per duodecim minimùm ad nos usque Secula ex Judæo aut infideli fuerit natus.
- VI. Anti-Christi sedem non futuram esse Romæ, sed Hierosolymis.

VII. Anti-Christi doctrinam toto coelo fore diversam à doctrina Romanorum Pontificum.

VIII. Anti-Christi miracula fore longè diversa à miraculis, quæ patrârunt Romani Pontifices, & quidem diversitatem illam facilè desumendam esse ex ratione omnium causarum, finalis scilicet, efficientis, formalis & materialis. Plura alia capita eodem libro adduntur, in quibus mirè confunduntur Anti-Christi propugnatores, scil. Lutherus, Calvinus, Synodus Schmalkaldica, Illyricus, Tilemannus, Chytræus, Bibliander & alii. Ut dictum fuit, præter C. Bellarmini libros legi hac de re potest etiam Christophorus Ott & alii auctores permulti, ex quibus ille in annotationibus suis præclare ostendit, quàm ineptè citati Scriptores Bonifacium Anti-Christum dicere non dubitârunt, eò quòd *Oecumenici Episcopi* nomen aut titulum assumpserit; si enim assumptio hujus nominis sit nota aut insigne Anti-Christi, cur non potius Cyriacus Constantinopolitanus Patriarcha vocatus est à Luthero &c. Anti-Christus; cum ipse hoc sibi nomen arrogare prorsus immeritò laborârît. Cur non etiam Anti-Christus vocatus est Henricus VIII Rex Angliæ? item ejusdem filia Elisabetha? aut alii qualescunque Reges aut Reginae Calvino aut Luthero addicti? qui non minorem datam à DEO sibi potestatem fingunt, quàm accepisse Summos Pontifices ab eodem Divino Numine Catholici docti sunt credere, haudquaquam induci motivis carnalibus, quibus inductos, & nimium seductos fuisse novimus Lutherum, Calvinum & horum affectas?

Responsio III. ad II.

QUOTQUOT adversantur hoc nomen *Papa*, tot apertissimè produnt, se nescire admodum, quæ sit vis aut significatio hujus nominis; ad parvulos igitur in Grammaticam ablegandi sunt novelli Doctores multi, ut discant à pueris, Græcum hoc nomen esse, & à Græcis ad Latinos translatum fuisse, ut eòdem aliud non significant Latini, quàm hac voce *Pater*. Istius autem nominis & aliorum multorum non absimilium usum jam primis Ecclesiæ Seculis viguisse, pluribus exemplis demonstrant citati sæpius auctores C. Bellarminus, Ott & alii. Lege igitur horum auctorum libros, & honorificentissima nomina Romanis Pontificibus primis etiam Seculis jam exhiberi & dari solita invenies ferè in hunc modum.

I. *Papa.*

- I. *Papa*. D. Ignatius in epistola ad Mariam Zarbenseni scribens : *cum esset*, inquit, *Romae apud Papam Linum*. Vixit autem D. Ignatius Martyr & Episcopus ipso Apostolorum tempore, uti notum est. D. Augustinus ad Innocentium I. qui electus est Pontifex anno 402. sic scripsit : *Domino Beatissimo & Honoratissimo Fratri Sancto Innocentio Papae Aurelius*. Concilium Chalcedonense celebratum circa annum 450. ita habet : *Beatissimus & Apostolicus vir Papa hoc nobis praecepit* ; quo nomine intellexit D. Leonem I.
- II. *Pater Patrum*. Stephanus Archiepiscopus Cathaginensis in epistola ad Damasum ita habet : *Beatissimo Domino & Apostolico culmine sublimato S. Patri Patrum Damaso Papae*. Scripta haec epistola fuit circa annum 370.
- III. *Summus Pontifex*. Idem Stephanus Archiepiscopus in eadem epistola : *Et Summo omnium Praesulum Pontifici*.
- IV. *Princeps Sacerdotum*. Ita habet epistola Valentiniani Imperatoris ad Theodosium Imperatorem, quae in tomo I. Conciliorum legi potest ante Concilium Chalcedonense : *Beatissimus Romanae urbis Episcopus, cui Principatum Sacerdotii super omnes antiquitas contulit &c.*
- V. *Caput Ecclesiae*, quo titulo usum est Concilium Chalcedonense in epistola ad D. Leonem : *quibus tu velut Caput praeras*.
- VI. *Pastor ovilis Domini*. D. Ambrosius circa annum 385. ad Siricium Pontificem ita scripsit : *recognovimus litteris Sanctitatis tuae boni Pastoris excubias, quam fideliter tibi commissam januam serves, & pia sollicitudine Christi ovile custodias*.
- VII. *Rektor domus DEI*. Idem D. Ambrosius : *domus DEI est Ecclesia, cujus hodie Rektor est Damasus*.
- VIII. *Custos Vineae*. Concilium Chalcedonense in epist. ad Leonem I. *Insuper contra ipsum, cui Vineae à Salvatore commissa est &c.*
- Plures alii similes tituli & nomina inveniuntur apud C. Bellarminum de Roman. Pont. lib. 2. c. 31. ex quibus illi solum selecti sunt, qui longo tempore ante Bonifacium III. jam populi etiam voce vulgatissimi erant. Quantum igitur fallant & fallantur, qui scripserunt, aut etiamnum scribunt & dicunt, Bonifacium III. ex omnibus Romanis Pontificibus primum vocatum fuisse *Papam*, aut ab eo *Papistas* dictos fuisse eos, qui Romanae Fidei profitentur sacra, abundè patet.

Respon-

Responsio IV. ad III. IV. V. & VI.

CRISI sua triplici aut potius multiplici superius allata Hübnerus se se iterum ostendit valde imperitum, & simplicem: sunt enim hæc omnia & plura alia his similia rerum capita à veritate Historica maximè aliena. Adde, quòd paucis horum Seculorum foliis multum sibi contradixerit: conqueritur enim, quòd in Ecclesia plantanda ex necessitate fuerit concessa jurisdictio inferioribus Episcopis, quam in Ecclesia jam plantata sibi eripi iidem Episcopi à Romano Pontifice dein nunquam passi sint, atque adeò *Episcoporum consensu* in Ecclesia statui nihil amplius potuerit; fol. autem ejusdem lib. 42. lamentatur, quòd Monachi ab Episcoporum jurisdictione fuerint omnino exempti. Ab initio quero hic, an cum consensu, vel sine consensu Episcoporum? si enim factum sit cum consensu Episcoporum, tunc objectio & querela Hübneri est absurda & nulla. Si verò fuerint exempti sine consensu Episcoporum, tunc sine Episcoporum consensu statuere multa jam potuit Romanus Pontifex; alias enim non ita displicere posset Hübnero hæc exemptio, si nullius momenti res foret.

Verum & hic negandum est, quòd pro indubitata veritate supponit Sax. Historicus; qui enim Juris Pontificii vel modicam hauserunt notitiam, illi probè didicerunt, Clericos Regulares, aut Monachos non omnino exemptos fuisse ab Episcopali Jurisdictione. Indulgendum tamen fortè est aliquid hac in parte Saxoni; nam Jus Pontificium à Luthero concrematum etiamnum suis sub cineribus tantum manet in Saxonia, imò reviviscit modò.

Item scribit Hübner fol. 27. in Synodo Nicæna an. 325. celebrata numeratos fuisse Episcopos 318, fol. 29. fatetur in Synodo Constantinopolitana I. habita an. 381. collectos fuisse Episcopos 150. fol. 32. inquit, in Concilio Ephesino circa annum 430. habitum fuisse congregatos Episcopos 230. Eodem fol. affirmat, in Chalcedonensi Concilio circa annum 450. congregato numeratos fuisse Episcopos 150. Fol. 37. asserit interfuisse Concilio Constantinopolitano II. an. 535. celebrato Episcopos 156. Fol. 56. non negat, habitum fuisse an. 787. Synodum Nicænam II. in qua constat fuisse collectos Episcopos 350. Atque horum Conciliorum operâ ac studiis pleraque fuisse ordinata, & plurima bona patrata in Ecclesia, divinis in locis ipse affirmat, Si igitur sine Episcoporum studiis & consensu in Eccle-

Ecclesia plantata Summus Pontifex agere vix quicquam potuit, ut ait Hübnerus, quomodo ergo Romanus Pontifex omnia per Monachos iisdem Seculis effecit: cum Ecclesia jam plantata floruit in allatis Seculis, & Monachi plurimi fuerint praesertim in Italia, Graecia & Asia atque Africa numerati.

Accedit, quod Ordo Monachorum hoc Seculo nullus fuerit institutus; sed Seculo jam priori circa annum 520. D. Benedictus regulam suam Summo Pontifici confirmandam obtulit, & confirmatam recepit; D. Augustinus verò jam priori Seculo, sicut & alii Religiosorum Ordinum Fundatores jam prioribus Seculis Religiosos coetus convocarunt, & suis regulis infiruxerunt. Imperitum igitur vel fallacem se denuo probat Hübnerus, dum ait, varios Monachorum Ordines hoc septimo Seculo fuisse introductos, ut Romano Pontifici assisterent in conservando titulo *Episcopi Oecumenici*.

Denique simplicitatem professò paucis suis lineis ostendit idem aperitissimam, dum in hoc & aliis libris hos ipsos Monachos vocat *homines otiosos &c.* nam si tanta horum virorum solertia & industria tum temporis jam fuit, ut per eos Pontifici omnia potuerint innotescere; Pontificum etiam adversarii facile fuerint superati, & in confusionem dati, atque adeò Romani Pontifices in sua dignitate per eosdem Monachos fuerint conservatis, imò semper magis promoti; hæc aliave similia non ignaviam, sed summam indicant his viris fuisse vigilantiam ac diligentiam. Præterea omnibus aliis virtutibus prorsus eximiis hos ipsos Religiosissimi nos Ordines jam fuisse illustratos, sole meridiano clariùs ex eo patet, quod eodem jam tempore eorum multi in Summos Pontifices fuerint electi, alii in Cardinalium numerum cooptati, alii mitris exornati, plurimi verò Divorum catalogis inserti. Legatur hac super re Arnoldi Wionis liber, quem *Librum vite* inscripsit; aut Joannis Trithemii Abbatis Spanhemensis; aut liber Petri Messia; aut denique Petri Bugiani aliorumque plurimorum; hi lectoribus benevolis ultra triginta millia Divorum facile numerabunt, qui solùm in Ordine D. Benedicti floruerunt. Ex horum autem numero sunt plurimi, qui circa Seculum VI, VII, VIII, IX, &c. suarum virtutum radiis totum orbem illustrarunt. Gratularentur certè Lutherani, Calviniani &c. & complacerent plurimum sibi, si iis insignibus & dotibus suam, ut vocant, Ecclesiam instructam scirent, quantis insigni-

bus & dotibus e. g. D. Benedicti Ordinem instructum esse ignorare non possunt. Si enim duodecim jam Seculis perdurasset Lutheranismus, velut perstitit, & in suo vigore perseverat D. Benedicti Ordo etiam hodie toto pene in orbe florentissimus, tum enimvero prudenti viro integrum foret judicare, Lutheri doctrinam & virtutem non humanum quid sapere, sed *Digitum DEI esse.*

Seculum Octavum.

**LXXXVII. S. Joannes VI. Græcus, Ord.
S. Benedicti.**

CUM tribus hostibus fuit lis Joanni VI. cum Imperatore Tiberio, Gisulpho Beneventano Duce, & Ariperto Longobardorum Rege. Horum primus Tiberius Joannem per Theophylactum Exarchum, quem cum copiis Romam miserat, capi jussit, sed incassum; non minus enim Joannes Pontifex, quam Sergius a populo constanter defensus minimè se hostibus infernum probavit; in omnes siquidem erat mansuetissimus, in pauperes insuper & captivos liberalissimus; quo insignis beneficii genere, aliisque factis summa humanitate plenis Gisulphum ad eum permovit, ut receptui caneret, armatum suum exercitum ex Romano territorio repetens, quod etiam Pontifici legitimo ejusdem Domino penitus restituendum esse censuit. Non minus Summo Pontifici huic restituit, quod abstulerat Rex Aripertus. Ter igitur de Ecclesia optimè meritus, tertio anno Pontificatus sui mortuus est an. 705.

**LXXXVIII. D. Joannes VII. Calaber
Græcus.**

EODEM ferè tempore, quo D. Joannes Sedem Apostolicam conscendit, solio suo restitutus est Justinianus junior Imperator, perduellium suorum vindex severissimus; toties enim eorum quempiam occidi mandavit, quoties mutilatas ab hostibus nares suas
emun-